

MIT TANULHAT A DUNA-RÉGIÓ A BALTI-TENGERI RÉGIÓTÓL?

Az EU első makrorégiója, amely a Balti-tenger térségére terjed ki, több mint egy éve jött létre. Születése ugyan nem volt könnyű, de ma már számos fontos projekt valósul meg a régió átfogó új stratégiája keretében. A folyamatból levont tanulságokat a Duna-régióban és annak várhatóan 2011. júniusban jóváhagyandó stratégiájában is figyelembe veszik.

Az EU balti-tengeri régióra vonatkozó stratégiája (EUSBSR) az első makroregionális uniós stratégia. Az Európai Bizottság által elfogadott és az Európai Tanács által 2009. októberben jóváhagyott stratégia nyolc EU-tagállamra terjed ki. Célja a balti-tengeri régió közös – környezeti, gazdasági, energiaügyi és közlekedési – problémáinak megoldása az európai szakpolitikai intézkedések összehangolása és egyesítése révén.

Miután az EUSBSR működésbe lépett, az EU regionális politikával foglalkozó szakértői levonják a vele kapcsolatos következtetéseket. Felmérik, hogy mi működött és mi nem, és így remélik fellendíteni a Duna-régióra – a második európai makrorégióra – vonatkozó európai uniós stratégiát.

A folyamat meghatározása

„Az egyik egyértelmű tanulság a folyamat fontosságának felismerése” – mondja a Duna-régióra vonatkozó stratégiát az Európai Bizottságnál felügyelő csapat egyik tagja. – „A koordinációnak és az együttműködésnek létfontosságú feltétele, hogy kezdettől fogva a megfelelő országokból, régiókból és szövetségekből a megfelelő emberek vegyenek benne részt. Nekik kell mozgásban tartaniuk a folyamatot, miközben egyes országok bizonyos kérdéskörökkel kapcsolatban átveszik az irányító szerepet és létrehozzák a megfelelő együttműködési hálózatokat.”

A folyamat lényege az EU „többszintű kormányzáson alapuló folyamatának” felhasználása. Emellett az is fontos feltétele, hogy a tagállamok a legmagasabb szinten elkötelezzék magukat mellette politikailag, és így a stratégia minden szereplője teljesítse vállalásait.

A balti-tengeri régióra vonatkozó stratégiában 15 kiemelt terület szerepel, míg a Duna-régióban 11; ezek a közlekedési és energiaügyi összeköttetésekre, a környezetre, a társadalmi-gazdasági fejlődésre és a biztonságra terjednek ki. A Duna-régióban a kiemelt területek koordinátorait gyorsan és rendezettebb módon sikerült kijelölni, ami jól szemlélteti, hogy az új makrorégió máris profitált északi rokona esetének tanulmányozásából.

Az eredmények közhírré tétele

Fontos az is, hogy minél előbb közzétegyék a makrorégióra vonatkozó stratégia konkrét eredményeit. Ez hozzájárul ahhoz, hogy a nyilvánosság és a politikai döntéshozók szemében is kellő hangsúlyt kapjon a makroregionális politika értéke, és ezzel együtt mindenki motiválva legyen a stratégia támogatására.

A balti-tengeri régióra vonatkozó stratégia keretében működő projektek kezdeti eredményeit egy 2010 októberében tartott konferencián körvonalzták. Szerepeltek köztük a hajók által kibocsátott szennyeződések felszámolása terén elért eredményekről, az olaj tengerbe ömlését okozó katasztrófákra való felkészülésről, valamint a teherfuvarozásnak a közútról a tengerre történő fokozottabb áthelyezéséről szóló hírek.

„A makrorégióknak rugalmasaknak kell lenniük, és egyaránt magukba kell foglalniuk új és már folyamatban lévő nemzeti és regionális szintű projekteket” – fogalmaz a Bizottság kapcsolattartója. – „Szemmel látható hatásra van szükség.” Ezenkívül sok érintett a makroregionális stratégiákban nem csupán saját problémájának megoldását szolgáló sablont lát, hanem egyszerűen olyan új munkamódszert is, amelynek segítségével fokozható a hatékonyság és eredmények érhetőek el.

Mindenkit be kell vonni

A Duna-régióra vonatkozó stratégia is hasznát látja annak a jó szándéknak és erősebb együttműködésnek, amely a Bizottság valamennyi szolgálata körében kialakult az EUSBSR folyamata során. Emellett míg a balti-tengeri régió országai egy tenger körül csoportosulnak, a Duna-régió országai egy egyenes vonal mentén helyezkednek el. Ez azt jelenti, hogy kicsit másként kell együttműködniük egymással, és nem mindegyiküket ugyanazok a prioritások foglalkoztatják. Ebből az is látszik, hogy nem létezhet egységes uniós séma az új makrorégiók számára. Egy fontos tanulság azonban mindenképpen kirajzolódott: a makrorégiók fontos szerepet fognak játszani az európai regionális kohézió elmélyítésében.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/baltic/

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/danube/index_en.htm

Az EU két fontos makrorégiójának összehasonlítása

A balti-tengeri régióra vonatkozó stratégia	A Duna-régióra vonatkozó stratégia
Az EU első makrorégiója	Az EU második makrorégiója
8 EU-tagállam	8 EU-tagállam
3 EU-n kívüli ország	6 EU-n kívüli ország
100 millió ember	115 millió ember
15 kiemelt terület	11 kiemelt terület
50 milliárd euró finanszírozás a kohéziós politika keretében (2007–13)	100 milliárd euró finanszírozás a kohéziós politika keretében (2007–13)